

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

DE || LIBERTATE || CHRISTIANA ||

Lensæus, Johannes

Antverpiae, 1590

Capvt III. Quanta quamq[ue] latè patens sub diabolo seruitus peccatorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46059](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46059)

Abat. 1a

scriptum esse arbitror, sub typo Regis Chaldaeorum: Horribilis & terribilis est, leuiorez pardis equi eius, & velociorez lupis vespertinis. Omnes ad prædam veniunt, facies eorum ventus vrens, & congregabit quasi arenam captiuitatem, & ipse de Regibus triumphabit, & tyranni ridiculi eius erunt. Et quibusdam interpositis; Domine, in iudicium posuisti eum, & fortem vt corriperez, fundasti eum: & facies homines quasi pisces maris, & quasi reptile non habens principem. Totum in hamo subleuauit, traxitque illud in fagena sua, & congregauit in rete suum. super hoc lætabitur & exultabit: propterea immolabit fagenæ suæ, & sacrificabit reti suo. Quia in ipsis incrassata est pars eius, & cibus eius electus. Propter hoc ergo expãdit fagenam suam, & semper interficere gentes non cessat.

CAPVT III.

Quanta quamq̄ latè patens sub diabolo seruitus peccatorum.

NVNC mihi ex his seruitutis captiuitatisque huius magnitudinem considera. Quid durius quam ei seruire, qui incredibili feritate deuoret sibi seruientes, nec cædis vllum faciat finem? Quid infelicius quam ab illo tali teneri captiuum, cum præsertim nulla te ratione ex eius potētissimis manibus extorquere queas? Quid funestius quam ab illo tam tetra principe pro eius sæuissima libidine regi, & huc atque illuc per varios cupiditatum estus, ad ipsamque postremò sempiternam mortem rapi? Ipse enim est qui operatur & efficax est, suamque omnē energiam explicat in filiis diffidentia. Ipse in eis irarum stimulis excitatis, indiuiduos amicorum scindit affectus: ipse libidinū flammis accensis, in flagitia fœda præcipitat: ipse adolet auaritiæ cupiditates, vt quo plus rapuerint, requirant amplius: Ipse suggerit & ministrat fomenta luxuriæ: ipse cruentas in cædes odia exasperat, & immodicæ
studia

studia ambitionis inflammat. Quid autem non ab illis extorqueat, qui aut homines mortuos, aut cæli sidera pro diis colant; aut fœdis animalculis, serpentibus, talpis, vespertilionibus, aut humanis morbis, vel vitiis, aut lignis denique & lapidibus, diuinam inesse credant maiestatem? ideoque hoc in primis studiosissimeque semper agit, vt excludat fidei lucem, & tanquam errorum obiecta mole, salutis aditum intercludat. Quod vbi perfecit, non magnum est si in libidinum infandarum gurgitem demergat: si superstitionum malis artibus illaqueet: si superbix elatione precipitet: si inuidix exagitet stimulis: si conculcet per avaritiam, si consumat per ingluuiem, si frangat per impatientiam, si deiiciat per desperationem, si denique tanquam immissa cohorte omnium vitiorum, pessundet ac perdat genus humanum. his regnum eius munitur vitiis, ambitur flagitiis: turres eius, sunt crimina: sunt arma quarumcunque molimina turpitudinum. huius Regis telonarij, sunt pauperum oppressores: Tribuni, seductores: Præfecti, iudiciorum atque equitatis perueriores. In his regnat, quos inquinat: atque in his quos polluit, dominatur: totaque potestatis eius virtus, in mortem damnationemque eorum qui sub eo principe militant, elaborat. At non illi, inquis, defuere fortes, non temperantes, non contemptores opum & pompæ secularis. Sic nimirum versutissimus fallit falsa virtutis imagine: & tanquam libertatis concedit aliquid, vt grauioris vincula seruitutis iniiciat. Catonem videlicet habuit grauem & constantem, vt sui faceret peremptorem. contemptores opum philosophos, vt vanos redderet ac superbos. Catilinam algoris, vigiliarum, & inedia supra quam cuiquam credibile est, patientem: vt eum faceret patriæ parricidam. Quid tanta Lucretiæ cura castitatis profuit, nisi vt dum tueretur castitatē, exueret humanitatem? seipsam enim aut stupri
impa-

impa-

Ouid. in Fastis.

impatiēs interfecit; aut, sicuti dictum est à Pp̄eta, Suecubuit fame, victa puella metu. Quid Cēsari industria singularis & admirabilis illa (quēadmodum ab Oratore laudata est) misericordia contulit, nisi vt domnandi libidinem, qua atrocissimè corda mortalium vastantur, accēderet? Laudabat quoridie virtutem Pythagoras, & vitia luxuriæ contemnebat, casusque ciuitatum hac peste perditarū, enumerabat. cumque tanquam virtutum genitricem, frugalitatem omnibus ingereret; consecutus assiduitate disputationum erat, vt matronæ auratas vestes cæteraque dignitatis suæ ornamenta, velut instrumenta luxurię, deponerent. Sed si quæris, cui tanta seruiret cura virtutis, Deo an diablo; id ex eo intelliges, quòd omnia illa quæ dicta sunt instrumenta luxuriæ, delata in Iunonis ædem, ipsi deæ cōsecrari iuberet. Ipseque postremò Pythagoras hunc de admiratione sui fructum reportauit, vt ex eius demortui domo, templum facerent, ipsumque pro Deo colerent. Denique aliquos eorum, inquit Augustinus, per quos amplius decipere affectat, finit habere nonnulla velut opera bona, in quibus laudatur per quasque gentes, præcipueque in gente Romana, qui præclare gloriosissimeque vixerunt. At temporaria saltem felicitate (dixerit quispiam) cultores beabat suos. Primum se ille dare mentiebatur quod in potestate non habebat; vt ea falsa pollicitatione quamplurimos comprehenderet. Deinde si quid Deo sinente largiebatur, esca erat in hamo posita, vt totum hominem commodius prædaretur. Dabat aliquid; sed vsurariorum more, quo plus reciperet. Dabat enim pecuniam, sed vt raperet animam: præmia ostentabat quibus non ad virtutem excitaret, sed ad vitia prouocaret. Insidiosus subinde officii cōsulere visus, ne hostis reipublicæ noxius putaretur, sed potiùs tanquam Deus quispiam crederetur esse placandus. Quid? quòd falsis etiam miraculis

visisque

visisque prodigiosis sacrificia sibi conciliauit? Obscena, spectacula, ludosque theatrales excitauit? & inter honores interim suos perpetuam gerens nocendi voluntatem. Nec enim si placetur, nec si rogetur, desinit nocere velle. Id, inquit Augustinus, malevolentiae eius proprium est. Sed angustum illius ac rarum eiusmodi centes imperium fuisse? Imò verò hoc per omnes gentes nationesque porrexit; omnem conditionem & sexum, omnemque aetatem comprehenderat. trahebat & infantes ad mortem, quorum nec unius diei vita erat super terram. ambulare per aetatem nondum poterant, & hac tenebatur seruitute compediti. Reges & Imperatores, ridiculi eius erant. Illi philosophorum acumen, illi sacerdotum religio, illi militaris virtus, illi publica & priuata seruebant. Roma ipsa terrarum domina, tantum abest ut effugeret seruitutem, ut eam nulla grauius ciuitas pateretur. Hic vigeant maxime terrenae sapientiae vanitates; hic daemonum cultus varius; hic sacrilegorum multiplex celebrabatur impietas; ubi diligentissima superstitione collectum habebatur quicquid usquam fuerat vanis erroribus institutum. Etsi autem hominibus multis (inquit Leo sanctissimus) inerat amor veri; incertarum tamen opinionum varietas, fallentium daemonum decipiebatur astucia: & falsi nominis scientia, in diuersas copugnantesque sententias humana ignorantia trahebatur. Hoc ludibrio, inquit, captivae hominum mentes, superbiendi diabolo seruebant.

CAPVT IIII.

Quam varie genus hominum ludificarint daemones, atque etiam poenis irrogatis seruire sibi coegerint.

SED hanc sub daemonibus eorumque principe seruitutem, in variis ac propè infinitis falsorum deorum cultibus, in superstitionibus sacrilegis, in omni genere flagitiorum & criminum, in cruciatibus etiam

E nisi

Serm. 3. de
Natiuit. Do-
mini.